

Sak 2: Fylkestingsgruppas beretning 2025

Organisasjon

Dialog med lokallagene

Det har vært viktig for fylkestingsgruppa å fortsette arbeidet med god dialog mellom lokallagene og fylkestingsgruppa i 2025.

Fylkestingsrepresentantene besøkte mange av lokallagenes årsmøter i 2025. Dette var en viktig prioritering for å være tilgjengelig for lokallagene og for at lokallagene skal kunne ta opp viktige lokale saker med fylkestingsgruppa. Det er også viktig for å informere om saker og prosesser i fylkestinget. Fylkestingsgruppa har i løpet av året også vært på flere lokallagsbesøk, på lokallagenes arrangementer og på 1.maifrokoster.

Høsten 2023 ble det satt i gang et prosjekt med spørretime på representantskapene i Akershus der delegatene har mulighet til å stille spørsmål til fylkestingsgruppa. Dette har blitt videreført i 2025. Det har kommet mange gode spørsmål fra medlemmer og lokallag som enten har blitt besvart på representantskapet, i ettertid eller fulgt opp videre av fylkestingsgruppa.

Det har i tillegg vært god dialog på telefon og e-post mellom lokallag, medlemmer og fylkestingsgruppa der det har kommet spørsmål og innspill.

Fylkestingsgruppa setter stor pris på alle tilbakemeldinger, innspill og saker som lokallagene løfter og håper dette arbeidet fortsetter i 2026.

Aksjoner

I løpet av 2025 har fylkestingsgruppa arrangert en aksjon om kollektivpriser i forbindelse med at prisene hos Ruter ble satt opp i januar. Prisøkningen førte til at Akershus fikk landets høyeste kollektivpriser. Samtidig hadde man valgt å sette ned prisene hos Ruter i vårt nabofylke Oslo. Det ble produsert løpesedler som lokallagene fikk utdelt på fylkesårsmøte i februar. En rekke lag ble med på aksjonen.

Gi oss gjerne innspill på hvordan aksjoner kan bli enda bedre!

Fylkesstyremøter

Fylkestingsgruppa har vært opptatt av å ha et godt samarbeid med fylkesstyret og derfor møtt på nesten samtlige fylkesstyremøter i perioden og ellers hatt god dialog mellom møtene.

Samarbeid med bevegelser

Vi har gjennom året hatt et godt samarbeid med bevegelser vi er en del av og relevante organisasjoner. Spesielt tett har samarbeidet med fagbevegelsen vært.

I år har vi bygget videre på det gode samarbeidet vi har med Fagforbundet i Akershus. Fagforbundet har stor kraft og mange viktige innspill. I tillegg er det Fagforbundet som organiserer flest i landet, det gjelder også i vårt fylke. I 2023 fikk vi på plass en samarbeidsavtale med Fagforbundet i Viken og jobbet frem flere felles gjennomslag. Dette har vi videreført med Fagforbundet i Akershus. Dette samarbeidet fikk en videre formalisering gjennom en ny og oppdatert samarbeidsavtale som ble underskrevet vinteren 2025. Vi har et godt samarbeid og jevnlig møter med Fagforbundet om saker som er relevante for oss begge, og særlig i forbindelse med komitearbeid. Her avholdes det faste møter før hver komiterunde. Vi har også innledet på møte for Fagforbundets tillitsvalgte.

Utdanningsforbundet i Akershus organiserer flest av de fylkeskommunalt ansatte i Akershus. Deres innsikt i hva som skjer i skolene har vært nyttig i arbeidet igjennom året. Vi har jevnlig møter med dem i forbindelse med komiteesaker. I tillegg har vi deltatt på møte med deres tillitsvalgte. Dette har gitt stor innsikt i hvordan det går på våre videregående skoler, og vært en god mulighet til å utforme politiske forslag som kan bidra til å løse utfordringer i klasserommet. Utdanningsforbundet har i tillegg deltatt på fylkestingsgruppas budsjettseminar der de ga oss nyttige innspill til vårt alternative budsjett.

Fellesforbundet avd. 56 organiserer de fleste av våre bussjåfører i Akershus. På årsmøtet i 2025 signerte vi en samarbeidsavtale med dem. Det har ført til et målrettet arbeid for gode hvilesoner, rekruttering av bussjåfører og til at Ruter må lytte til bussjåførene i planlegging av avganger og håndtering av uvær.

Vi har hatt et godt samarbeid med Sykepleierforbundet i 2025. Vi har særlig samarbeidet om å forsøke å reversere fylkesrådets kutt i helsesykepleierstillinger på de videregående skolene våre. Dette førte til mange gode medieutspill, men dessverre ble kuttet vedtatt. Vi har hatt flere møter, bl.a. på deres fylkestyremøte i høst.

I tillegg har vi god dialog med Handel og Kontor, Skolenes Landsforbund (SL) og FO om saker som er viktige for dem.

Fylkestingsgruppa, gjennom gruppeleder, deltok også på LO sine regionkonferanser i Akershus, debatter og andre arrangementer fagbevegelsen arrangerte.

Vi har i 2025 videreført et godt samarbeid med Viken idrettskrets og lokale idrettsråd. I desember besøkte partileder Kirsti Bergstø og fylkestingets gruppeleder lokale idrettslag på Strømmen sammen med Lillestrøm idrettsråd og Idrettskretsen.

SV-skolen

Høsten 2025 ble Akershus SV-skolens sjette runde arrangert. Også i år besto kurset av fem samlinger. Det var stor pågang med 16 påmeldte deltakere. Akershus SV-skolen er en kursrekke for medlemmer som ønsker å bidra i partiet. Her blir deltakerne mer kjent med SVs ideologi, organisasjon og politikk. I tillegg tilegner de seg en rekke verktøy for å bidra i partiet. Kurset ble gjennomført etter vedtak i arbeidsplanen og er delegert av fylkestyret til Balder, som er gruppeleder på fylkestinget. Han har stått for gjennomføringen av kurset.

Folkevalgtoppfølgning

Fylkestingsgruppa har fått delegert ansvaret for oppfølging av folkevalgte. Det ble satt ned tre nettverk i 2024: gruppeledernettsverk, plannettsverk og utdanningsnettverk. Nettverkene blir ledet av fylkestingspolitikere. Her kan folkevalgte i kommunene bli med i nettverket innenfor temaer de jobber med. På grunn av valgkamp har det ikke vært ønsket med jevnlige møter i nettverkene i 2025. Arbeidet er nå startet opp igjen. I tillegg ble arbeidet med ny folkevalgtsamling startet før jul og blir arrangert i mars 2026. Fylkestingsgruppa oppfordrer alle folkevalgte til å melde seg på.

Politikk

Politisk har fylkestinget vært preget av at høyresiden fortsatt har rent flertall i fylkestinget. Det gjør at våre muligheter for gjennomslag er små. Vi har allikevel jobbet godt og fått med oss flertallet i noen saker, bl.a. innenfor skole. Det har vært viktig å markere oss både i media og i fylkestinget som opposisjonsparti.

Billigere og bedre kollektivtrafikk

Året startet med at prisene hos Ruter ble satt opp. Nå har Akershus landets dyreste kollektivpriser. Mens Oslo valgte å sette ned sine priser høsten 2024, fortsatte prisene bare å stige i Akershus. Vi foreslo i vårt budsjettforslag for 2025 å redusere prisene, men fikk ikke gjennomslag for dette.

Det er stadig forsinkelser og innstillinger på togene våre og folk opplever å stå som sild i tønne fordi ruter kjøres med enkle togsett. Det mangler tog. I vår var vi i media om å bestille inn flere nye tog for å få løst dette problemet, etter et forslag SV har fremmet på Stortinget. Vi har jobbet med jernbanen gjennom hele året, både i media og internt i SV. Vi spilte f.eks. inn økte bevilgninger til å ta igjen vedlikeholdsetterslepet til SVs alternative statsbudsjett.

Kollektivtrafikken var også et av de viktigste punktene i vårt alternative budsjett for 2026. Vi foreslo å senke prisen på månedskortet i alle soner, innføre studentrabatt på enkeltbilletter, samtidig som vi styrker busstilbudet rundt i fylket vårt. Det kreves at det gjøres grep for å sørge for at det blir billigere og enklere å reise kollektivt. Dessverre er vi ikke i flertall i Akershus.

Vi kommer til å fortsette arbeidet for et bedre og billigere kollektivtilbud i 2026.

Opplæringstilbud og skolestruktur

En av fylkeskommunenes aller viktigste oppgaver er videregående skole. Vi har jobbet med mange ulike saker innenfor dette i 2025. Dette er noen av de viktigste.

En stor sak denne høsten var saken om skolestrukturen i fylket vårt frem mot 2035. Her legges de lange linjene for hvordan den videregående skolen skal se ut i fremtiden med tanke på nok elevplasser, nye skoler og linjetilbud. Vi er et fylke i vekst og i dag mangler vi mange hundre skoleplasser. Dette fører til at mange elever går på brakke, og vi kommer til å fortsette å oppleve dette i fremtiden også da det blir flere elever. Det er derfor viktig å bygge ut skoler, og etablere nye videregående skoler.

Vi ser en tydelig utvikling der høyresidens fylkesråd legger ned linjer som er dyre, og at vi får et smalere tilbud til elevene våre. Det mener vi er feil vei å gå. Vi ønsker et bredt tilbud slik at alle elever finner en linje som passer for dem, og at flere fullfører og består.

Dette gjaldt også saken om skolestruktur. Fylkesrådet la i stor grad frem en sak som varslet at økonomi skulle være det styrende for linjetilbudet vårt. Deres forslag la opp til nedleggelser av bredden i linjetilbudet vårt, blant annet med å legge ned tilbud innen idrettsfag, musikk, dans og drama og yrkesfaglinjer. Vi jobbet for at ikke økonomi skulle være altoverskyggende. Dette jobbet vi med gjennom blant annet å peke på andre viktige prinsipper som at flere elever fullfører og består. Vi fikk gjennomslag for dette, og det blir ikke automatikk at det største kuttet i bredden på tilbudet gjennomføres. Likevel må vi forvente å se årlige forslag fra høyresiden for å spare penger gjennom å gjøre tilbudet smalere.

Dette skjer ved den årlige behandlingen av opplæringstilbudet. Her bestemmes det hvilke linjetilbud de ulike skolene skal ha det neste året, og hvor mange klasser de skal ha. Denne høsten foreslo vi å opprette tilbud innenfor idrettsfag, som på Røyken videregående, og at fylket skulle søke om landslinjer i basket og alpint.

Et annet kuttforslag var forslaget om å legge ned IB-linjene på Ås, Nesbru og Lillestrøm videregående skole. Dette kuttet ble utsatt i to år. Det betyr at fylkeskommunen kommer til å opprettholde linja i to år til, men på sikt vil fylkesrådet at private aktører skal overta tilbudet. Samtidig avviker fylkesrådet pre-IB fra i år. Dette er vi uenig i, og vi kommer til å fortsette arbeidet for å beholde IB-linjene i offentlig regi.

En annen viktig sak i fylkestinget denne høsten har vært fylkesrådets forslag til kutt i den videregående skolen som de la frem i sitt budsjettforslag. De foreslo å kutte flatt i hele skolen slik at alle skolene ville få mindre penger. I tillegg ble det foreslått å kutte i helsesykepleiere på de videregående skolene. Dette er kutt vi var sterkt uenige i. Vi hadde et godt samarbeid med Sykepleierforbundet i arbeidet med å stoppe kuttene til helsesykepleiere. Dessverre fikk vi ikke stoppet noen av disse kuttene.

Kunstig intelligens i skolen

Det har vært en rekke saker i fylkestinget dette året om bruken av kunstig intelligens i skolen. Dette har handlet om hvilke hjelpemidler elevene skal kunne bruke og hvilke muligheter lærerne skal ha til å skru dem av og begrense bruken av KI i undervisningen og på prøver, såkalt prøvemodus. Det har vært viktig for fylkestingsgruppa å få gode innspill i disse sakene og de har vært diskutert på representantskapet, og med de tillitsvalgte i skolen.

Det ble vedtatt en strategi for bruken av KI i skolen, men man ønsket ikke å gå videre med å kjøpe inn et program for prøvemodus. Høyresiden sviktet dermed i å gi lærerne muligheten til å bestemme om en time eller prøve skal være med eller uten KI. Diskusjonen om KI i skolen kommer til å fortsette i årene fremover, da dette er et område i rask utvikling som det er viktig at fylkeskommunen henger med på. Vi jobber videre for at lærerne får de verktøyene de trenger for at de skal få bestemme om KI skal brukes eller ikke i deler av undervisningen og prøver.

Naturavtalen

Fylkestingsgruppa fremmet i vinter en interpellasjon på fylkestinget om naturavtalen. Fylkeskommunen har et overordnet ansvar for at lokal, regional og nasjonal naturpolitikk følges opp. Akershus SV har vært opptatt av tema natur og har hatt en egen naturgruppe i arbeid dette året. Gruppas fylkestingsrepresentant har fremmet en interpellasjon om tema. Vi tok opp følgende: Norge har tilsluttet seg Naturavtalen hvor det i mål 2 er fastsatt:

Sikre at det innen 2030 er iverksatt effektiv restaurering av minst 30 prosent av arealene med forringede økosystemer på land, i elver og innsjøer, langs kysten og i havet, for å forbedre naturmangfold og økosystemfunksjoner og -tjenester samt økologisk tilstand og sammenheng.

I interpellasjonen pekte vi på bredden i slikt arbeid. Det må arbeides langs mange spor. Fra kunnskapsutvikling, en helhetlig arealpolitikk og naturvennlig politikk innen landbruk, skogbruk, jakt og fiske. Vi ønsket oss konkret rapportering på området, og fikk god respons på det uten at forslagene som sådan ble vedtatt. Fylkesråden hadde et grundig og godt svar på interpellasjonen. Fylkestingsgruppa erfarer at synspunkter i interpellasjonen blir fulgt opp i planarbeidet. Men den viktigste planen er Regional plan for areal og mobilitet. Den skal erstatte gjeldende areal- og transportplan fra 2012, og utarbeides i samarbeid med Oslo. Denne planen er noe av det siste nåværende fylkesting kommer til å vedta. Styrken i den planen vil avgjøre mye i natur- og klimapolitikken i Akershus.

Tall og fakta

I 2025 har SVs fylkestingsrepresentanter totalt vært nevnt i media ved 245 anledninger.

Fylkestingsgruppa i Akershus har avholdt 11 gruppemøter og et budsjettseminar i 2025.

I fylkestingsgruppa i Akershus har følgende møtt: Balder Alvær Olafsen, Ruth Solveig Birkeland, Tuva Todnem Lund, Anne Sofie Johnsrud, Stine Høvik, Kevin McGuinness og Malene Sathasivam. SU har møtt med Noor Maria Butt ved noen anledninger.

I Akershus er faste fylkestingsrepresentanter: Balder Alvær Olafsen, Ruth Solveig Birkeland og Tuva Todnem Lund. Balder Alvær Olafsen er gruppeleder på heltid. Vi har representanter i utdanning (Balder Alvær Olafsen, nestleder i komiteen), samferdsel (Tuva Todnem Lund) og kontrollkomiteen (Ruth Solveig Birkeland, leder av komiteen). Anne Sofie Johnsrud har møtt som vara i fylkesting og i komité for utdanning ved en anledning.

Balder Alvær Olafsen møtte på fylkesstyremøter på vegne av fylkestingsgruppa for Akershus i 2025.